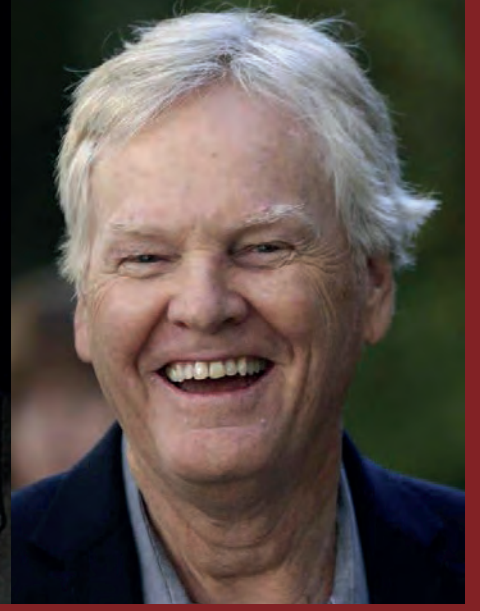

Jeffrey C. Hall

Michael Rosbash

Michael W. Young

2017 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü

Mahir E. Ocak

Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü'nün 2017 yılındaki sahipleri Jeffrey C. Hall, Michael Rosbash ve Michael W. Young oldu.

Nobel komitesinden yapılan açıklamada, araştırmacıların sirkadiyan saatin moleküler mekanizmaları üzerine yaptıkları çalışmalar nedeniyle ödüle layık görüldükleri açıklandı.

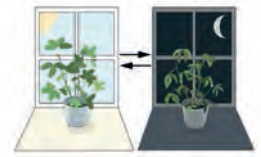
Dünya her 24 saatte bir kendi etrafındaki dönüşünü tamamlar. Canlıların fizyolojik ve biyokimyasal aktiviteleri sirkadiyan saat olarak adlandırılan bir biyolojik saate göre ayarlanmıştır.

Canlıların bir iç saate sahip olduğu gökbilimci Jean Jacques d'Ortois de Marianne'nin 18. yüzyılda küstümotu bitkisi üzerinde yaptığı gözlemlerden beri biliniyor.

Marian, bitkilerin tamamen karanlık ortama konulduklarında da gündüz vakti yapraklarını açtığını, gece vakti yapraklarını kapattığını fark etmiş ve bitkilerin kendi biyolojik saatleri olduğu sonucuna varmıştı. Bugün sadece bitkilerin değil hayvanların da biyolojik saatleri olduğu biliniyor.

Bu yılın Nobel Ödülü sahipleri, meyve sinekleri üzerinde yaptıkları çalışmalarla günlük biyolojik ritmi düzenleyen bir geni belirlemiş ve izole etmişti.

Bu gen gece vakti hücrelerde biriken, gündüz vaktiyse yapısı bozulan bir proteini kodluyor. Daha sonraları yapılan araştırmalarla sirkadiyan saatle ilgili başka proteinler de keşfedildi. Çalışmalar, insanlardaki ve diğer çok hücreli canlılardaki mekanizmaların da meyve sineklerindeki benzediğini gösteriyor.